

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr. če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši „Gledališka stolba“.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Grofa Wimpffena samoumor.

Kedar se dogodi kak grozen zločin in pri vsakem tajnostnem dogodku ravna se francoska, po njenem vzgledu pa tudi naša policija po načelu: „Cherchez la femme!“ dobro vedoč, da marsikak ozel zategne ženska roka. V zadnji čas pričeli pa so tudi Abrahamovi potomci tekrovati v tej zadevi z nežnim spolom in velik kontingent židov nahajamo mej ruskimi nihilisti. Če pojde tako naprej, treba bode pri marsikaterem važnejem dogodku staviti si vprašanje: Kje je žid, ki je bil v tem slučaju udeležen? ki je bil posredno ali neposredno vzrok te katastrofe?

Avstrijskega grofa Wimpffena samoumor v Parizu bil je za prvi hip tudi zagonetka. Danes pa so prišli uzroki že na dan. Kmalu, ko se je razširila vest, da je siloma končal svoje življenje, bilo je tudi čitati, da je baron Hirsch njegovej udovi na razpolaganje stavil precejšnjo vsoto in jej celo ponudil, naj začasno stanuje v njegovej palači. Zakaj kratki tolka „noblesse“ od strani nič manj nego velikodušnega žida, kaj je povod tej nepričakovanej darežljivosti sicer jako skopega barona Hirscha?

Ogerskemu poslancu Istoczy-ju, ki je od nekdanj velik sovražnik židov, gre zasluga, da je obelodanil to sféro, katero bi bili dunajski židovski listi zaradi obstoječe botrinje z baronom Hirschom tako radi utopili v morje pozabljivosti.

Grof Wimpffen zapustil je mej drugimi tudi pismo baronu Hirschu in berolinski „Deutsches Tagblatt“ priobčil je vsebino tega pisma s pristavkom, da jamči za njega prisrčnost. Ker so vsi listi o tem molčali, prinesel ga je Istoczy 10. t. m. v ogersko zbornico ter na podlagi tega pisma stavil na ministra predsednika interpelacijo:

1. Je li častitemu g. ministru predsedniku kaj znanega o tem, kar je priobčilo tudi več budopeštanskih listov, da je avstro-ogerski poslanik v Parizu grof Wimpffen, ki se je 30. decembra l. l. ustrelil

na pariškej javnej ulici, zapustil pismo na bankirja barona Hirscha, v katerem nesrečni poslanik mej drugim baronu Hirschu očita, da je on (Hirsch) tudi njega glede vztočne železniške državne politike podmitil in da je on (Wimpffen) v zavesti svojega pregreška proti interesom države sam si zadal smrt?

2. Je li trditev istinita v pismu grofa Wimpffena, katero je prvi priobčil berolinski „Deutsches Tagblatt“, da je on na zadojo uro v tej zadevi odposlal poročilo vkupnemu ministru vnanjih zadev grofu Kalnokyju?

3. Misli-li častiti g. minister predsednik kaj objaviti zbornici o tej zadevi in pri ministerstvu vnanjih zadev uplivati, da se prične najstrožja preiskava?

Pismo grofa Wimpffena na barona Hirscha pa slove omissis omittendis:

„Gospod baron! — — Ko sem se jaz vsled vaše srčnosti počasi pustil ujeti v mrežo, nisem mislil, da vas vodijo zli in kaznjivi nameni. Skoro opazil nisem in — priveli ste slabost mojega značaja do nepoštenosti (Ehrlosigkeit). Moja domovina sodila bi me manj strogo, ko bi vedela, kako lokavo ste se pri tem obnašali. Vi ste me ulovili s svojimi novci, kakor Damada in Mahmud Nedin pašo in (slede imena treh odličnih avstro-ogerskih diplomatov), naredili ste nas izdajicam domovine, da vi poleg onih milijonov, katere ste potegnili iz posestnikov turških srečk, pridobite zopet nove milijone v Turčiji. Kar sem storil jaz, to krije smrt, a s tem hočem izkesati se svoje krivde. Že ta okoliščina, da je avstro-ogerski poslanik umoril se sam in zapustil pismo baronu Hirschu, je dovolj, da javno mnenje pride na pravi sled. Prizadevajte si le še dalje pri pariških in berolinskih časnikih, da se potezajo za vaše koristi. Moja smrt pobledila bode vaše milijone tukaj v Parizu, kakor tudi na Dunaji. — Do nedavno naslanjal se je Berolin na nas, ker ni znal, da so avstro-ogerski poslaniki v Carigradu

samo agencija barona Hirscha, in skoraj se jim je posrečilo skleniti famozno kupčijo z Bleichröderom. Sedaj bo Radovitz — kolikor ga jaz poznam — brugal se, da Nemčija v Carigradu postopa samostalno in da zlasti v vprašanji železnic zavzame svoje stališče. Pred zadnjo uro poslal sem v tej zadevi grofu Kalnoky-ju poročilo, katero zadevo smo mi vedno smatrali za vašo, akoravno bila je naša. Da sem jaz dunajski veletržec, tožil bi bil že davno avstro-ogersko diplomacijo, ker ste skozi 12 let vi in vaši interesi na njo uplivali, akoravno ste sami vi oni, ki je preprečil zvezo naših železnic s turškimi. Naj moja smrt vsaj oblaži nemško cesarstvo nasproti mojej siromašnej domovini. Jaz umrem, da spokojim svojo vest in poslanik avstro-ogerski ustrelil se na javnej ulici, da pred vsem svetom prizna svojo krivdo. Kaj nalaga čast in kaj zahteva zavest, tega se ve da vi nikdar priznali niste, morda zato, ker ste svoj talmud tolmačili kakor Tartuffe. A tudi moderne velike denarne kneze dosegla bode Nemesis. V kratkem času vam od onih 200 milijonov, katere ste potegnili iz kupčije s turškimi železnicami, ne bode nič ostalo in tudi vi najdete svojega sodnika, kakor vaš prijatelj Bontoux“

Je-li to pismo popolnem pristno ali ne, vsekako dovoli nam pogled za kulise današnje zgodovine. —

Zavedanje svoje narodnosti — narodno-ekonomično sredstvo.

Iz Dolenjskega 10. januarja.

Ni dolgo še, ko se je slovenskemu domoljubu v greh štel, ako je na to deloval, da bi se njegovi rojaki, zlasti kmetje slovenski, zavedali svoje narodnosti, zavedali se, da jim je prirojen in po materi privajen lep jezik, ki je sposoben dobro služiti v vseh onih panogah javnega življenja, v katerih se je dajala (in se še daje) prednost nedomačemu nemškemu jeziku. To zelo ovirajočo težkost smo zdaj vender srečno prestali: za narodnost se potegovati,

LISTEK.

Potovanje križem domovine.

(Popisuje Prostoslav Kretanov.)

XVI.

Iz Rifenberga v Gorico.

Dolgo sem stal ondu na razpotji gori nad Rifenbergom, zroč za odhajajočim pesnikom; in ko mi je njegova podoba zginola iz vida, polotilo se me je baš tako čuvstvo, kakor da bi bil stopil iz razsvetljene dvorane, iz družbe veselih prijateljev v temno jesensko noč, v nemo puščobno samoto. Prazen in ničmuren videl se mi je svet — po občevanju s tem blagim, uzornim možem in nič več me ni mikalo daljne potovanje: najrajši bi se bil kar vrnil, odkoder me je bilo prignalo neutešno moje srcé

In — opisáje svoj pohod pri slavnem našem pesniku X-u hotel sem odložiti pero ter ustaviti daljne popisovanje svojega potovanja križem domo-

vine, češ, da bi se nikdó ob njem ne — spotikal; — ali vest mi pravi, da, imajoč naklonjeno toli ugodno priliko za ogledovanje naše domovine, ni da bi zapiral v srcé, kar sem videl in slšal — lepega in veselega na svojem potovanji, kajti

„Dolžan ni samó, kar veléva mu stan,
Kar móre, to móž je storiti dolžan!“

Vender, kar se tiče — „pogreškov,“ s katerimi, kakor se mi očita, sem si bil v dozdanjih člankih otovoril dušo, toleži me nemški pregovor, katerega naj bi si „k srcu vzeli“ vsi oni, ki njih boli, če se „tjá strelja,“ dočim njim je „streljanje sem“ prijetno, namreč:

„Wer da bauet an der Strassen,
Muss die Leute reden lassen;“

a ne morem si kaj, da bi gledé samo-ironičnih svojih meditacij ne opomnil z Goethejem:

„Wer sich nicht selbst zum Besten haben kann,
Der ist gewiss nicht von den Besten.“

In konečno: če bi vsi pometali orožje v koruzo, kedó bi pa naposled ostal na bojišči? Zatorej nam je — vztrajati, vsak na svojem mestu, da se uresničijo besede: „Malo nas je — a smo

ljudi!“ in pri vsem našem delovanji bodi nam vodilo sv. Avguščina izrek: „In necessariis unitas, in dubiis libertas, in omnibus charitas!“

Jednake misli so mi tam na rifenberškem brdu prošinjale otožno dušo ter me vzdramile iz mračnih refleksij: veselo sem mahnil z — dežnikom okoli sebe po zraku ter čvrsto korakal po beli cesti navzgor

Prišedši na vrhunec holma, ozrem se še jedenkrat doli na — Rifenberg in zavzét obstojim: kakor divna planinska idila leži pred mano v naróžji dveh zavetnih hribov mirno selo, razvrsteno v slikovitih gružah po tihej dolini. Sreberni listi oljke zibljejo se nalik velikanskim šopkom — rožmarina v lahmem vzpomladnem dihu; zvitovéjne smokve vzpenjajo se po prisojnem brdu in doli ob bliščeči cesti stojé v dolgih vrstah grčavoglave murve, opletene z bujnimi vinskimi brajdami. — —

V zavetji tega podgorskega sela prežil je slavljeni naš pesnik osem let, oskromno in neumorno delujoč; v okviru te krasne seljanke navzel se je

za spoštovanje slovenske narodnosti Slovence unemati — to se ne šteje več v greh. Zdaj, ko smo to dosegli, prepričati nam je še vse javne kroge, da ravno zavedanje svoje narodnosti utegne povzdigniti duševno in materialno blagostanje našega kmeta. Kako to? Malomarnost njegova, ki se nahaja tu pa tam še pri nas, in ki je mej drugim tudi uzrok naše revščine, — izhajala je gotovo tudi od tod, ker je on kot slovenski kmet tako malo veljal pred svetom. Njegov jezik se ni gojil ne v uradnih ne v šolah, niti graščak, niti njegovi glavni oskrbniki in nižji služabniki niso govorili njegovega jezika, saj še njegov najboljši prijatelj — duhovnik ga v družbi omikanih ljudi rabil ni.

To ga je gotovo tužnega storilo, zlasti, če je sebe primerjal nemškemu kmetu, ki si je vendar s svojim jezikom pri gospodi več pomagati mogel. S tem preziranjem njegovega jezika odvzeli so mu se ve da ves narodni ponos, ki se pri njem nikoli na ta način razviti ni mogel in se v nekaterih krajih še danes ni; to je pospeševalo njegovo malomarnost precej. Kajti videl je tudi premožen slovenski kmet, kateri ni bil nemščine zmožen, da je pri gospodi menj čislán, kakor marsikateri reven nemški postopač. Ne rečem, da niso na lahkoživost in lahkoišljenost, recimo dolenskih kmetov, uplivali tudi druge okoliščine.

V dobi desetine, tlake in sužnosti moral je vse boljše pridelke izročiti grofu; — vse boljše je bilo pač z njegovim telesom vred grofovsko; kaj čuda torej, če je kmet rekel: Le to je moje, kar snem. Sicer mu je pa narava večkrat res obilo rodila, kar je zopet dalo mu povod, da si je rad privoščil dober grizljaj. Kakor je pa v dobrih časih navajen bil, tako bi rad delal tudi v slabih časih, ki so zdaj zanj nastopili. Če tudi ga silni davki, slabe letine tlačijo, vendar ni še popolnem odnehal od svojih razvad: varčnosti še ne zna, pričkati in pravdati se ne odneha, grizljaj pečenke in kupica vina ga še vedno mikata. In vendar ni še popolnoma izgubljen; še se nahajajo sredstva, s katerimi se mu utegne pomoči. Razložiti mu je treba, da država dan danes družega skoro ne terja od njega nego davkov v denarji in vojakov — da mu za to pa daje dobrot v njegovo varstvo in prid in uradi mu dade pravico, cerkev in šole mu dajeta pouk, domoljubi ga spodbujajo k narodnemu ponosu. Tega mu je res treba vzbuditi, okrepiti in obdržati. Povejmo kmetu, da ni več suženj niti grofu, niti uradnikom, da je svoboden mož, kakor vsak državlján, dopovejmo mu, da je njegov jezik star in lep, zmožen za pospeševanje znanstev in umetnosti, da so njegove šege in navade v obče hvalevredne in plemenite; razložimo mu, da je njegov jezik od države in presvitlega cesarja sam priznan enakopravnim, da ima on pravico, uradnik pa dolžnost govoriti z njim in pisati mu v njegovem slovenskem jeziku; povejmo mu, da se je njegov jezik začel gojiti že po srednjih šolah in tudi na učiteljskih itd. Vse to utegne vzbuditi na-

rodni ponos našega kmeta. To ga utegne privesti, da je tudi on kot Slovenec koristen član države, potreben za celokupnost domovine. Ta ponos ga utegne dovesti do prepričanja, da more priti do veljave že jedino s pomočjo svojega materinskega jezika, da more postati odličen spoštovan mož in domoljub že v svoji domačiji, v svoji domači priprosti vasi. To prepričanje ga utegne napeljati, da bode z večjo skrbjo premišljeval svoje materialno stanje in da se bode vsega ogibal, kar mu ruši gmotni stan, o katerem ve, da je tesno združen z duševno človekovo veljavo. Izobraženost, katero si človek v materinskem jeziku najlažje pridobi, začel bode tudi potem ceniti kot sredstvo, s katerim si more človek pospeševati in zboljševati materialno blagostanje. Zavedanje narodnosti bode torej tudi pri Slovencih dobro narodno-gospodarsko sredstvo. To sredstvo je bilo žalibog za malosrčnega domoljuba predolgo prepovedano; zdaj je vendar dovoljeno; želimo si le še tistih časov, ko bode raba tega sredstva se štela v zaslugo domoljubom slovenskim.

V. E. Z.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 13. januarja.

Prihodnja seja **gosposke zbornice** bode prve dni prihodnjega tedna. K obravnavam pride zopet jedna nova; predvčeranjem je namreč juridični komisijon v triurni seji dokončal posvetovanje o postavnem načrtu glede kazenskega postopanja proti onim, ki zabranjujejo izvršbo s silo. Komisijon je v principu pritrđil sklepom zbornice, dodal je le nekatere popravke in dostavke, da se načrt lažje razume. Prihodnja seja tega komisijona je v soboto. Na dnevnem redu je posvetovanje o postavnem načrtu, zadevajočem neveljavnost pravnih dejanj preobdolženih dolžnikov. Poročevalec bode dr. Habětinek. Poročevalec za postavnini načrt glede postopanja za oglašenje smrti in nje dokaza pa je bil izvoljen baron Härdtl, ki je o tej zadevi sestavil obširno poročilo. Določba §. 9. se je na zahtevanje kardinala Schwarzenberga po posredovanji barona Hye-ta tako premenila, da se v odloku, proglašujočem smrt, le na zahtevanje preživelega zakonskega dela izreče, je-li zakon razrušen ili ne.

Vnanje države.

Protiaavstrijske demonstracije se po Italiji vedno bolj množé, dasi se vladini organi močno trudijo svetu popisati jih kot zadnje, slabotne izdihljeje umirajoče irredente, koja ima svoje somišljenike le v najnižjih slojevih prebivalstva. Nekako čudno v protislovji s to trditvo je zadnje čase razširjoča se vest, da je k pravemu spoznanju prišli irredentovec pri laškej sodnji se ponudil dokazati, da je izza leta 1878. sam italijanski minister predsednik Depretis tajni pristaš te ruvajoče stranke. Sicer nam je o tem še čakati dokazov, smemo pa povedati, da so te protiaavstrijske demonstracije dosepele celo že v Sicilijo. — V predvečer Sv. Treh Kraljev trajala je taka demonstracija v Rimu pri ljudskem obhodu, „Befana“ zvanem, 5 ur, od 10. zvečer do 3. v jutro, ne da bi bila policija intervenirala. Množica nosila je v svojej sredi s slamo natičeno avstrijsko uniformo ter zvižgala in upila ter

z bakljami in vsakojakimi piščalmi nosila tega množica do 3. zjutraj po vseh glavnih ulicah rimskih. Še le tedaj prišlo je policajem na um, da bi utegnili biti to protiaavstrijska demonstracija in je ustavila ta obhod. V nastalej gneči je potem ljudstvo avstrijskega slavnatega vojaka strgalo na kosce.

Vsi v Črnigori živeči hercegovski begunci predali so baje knezu Nikiti prošnjo, da naj bi jih vzprejel kot podanike svoje dežele.

Ruski listi poročajo, da se namerava v Sibiriji ustanoviti namestništvo, katerej načelo bi stopila jako uplivna in merodajna oseba. Smoter tej naredbi bil bi politični in gospodarstveni povzdig daljnega vzhoda. — Akademija znanostij v Petrogradu izvolila je v zadnjem letnej seji jur. dr. Jireček-a na Dunaji dopisujočim članom zgodovinsko-politične stroke in g. Matkovića v Zagrebu za ruski oddelek.

Tudi Visoka Porta vzprejela je vabilo k **podonavski konferenci**, ki se bode obdržavala v Londonu mej vsemi vevlastmi. Rumunija pa, ki nima pravega sedeža pri tej konferenci, katerega pa jej vevlasti prepusté iz uljudnosti, ako priznaje brezpogojno podane nasvete, ona dela vedno še preglavico s svojimi posredovalnimi nasveti. Baš sedaj poskuša se iz Bukurešta zopet na dan spraviti vprašanje o Kiliji, da bi se ž njo vzbudil prepričanje Avstrijo in Rusijo, kar jim pa menda ne pojde od rok. — Glasilo avstrijskega ministra vnanjih zadev priznava, da imajo druge vevlasti toliko interesov pri tem vprašanji, kolikor Avstrija, ker da je internacionalne važnosti, Avstriji da bode tedaj lahko pritrđiti sklepom te konference. „Golos“ pa to trditve odločno zanikuje in pravi, da ima Rusija kot lastnica priustij donavskih pač v prvi vrsti in najmerodajniše govoriti o tej zadevi.

Iz Londona se poizvedá, da je vest o nenadnej slabosti **angleškega** premiera Gladstonea z globoko žalostjo in iskrenim sočujem prešinila vse kroge angleškega prebivalstva. V obče se je domnevalo, ko se je slišalo, da je moral popustiti že davno nameravano potovanje v svoj volilni kraj M. dlothian, da je njegova bolezen nevarnejša, kakor pa je res. Poročila iz Hewardena pa niso tako vznemirujoča. Gladstone se je bil v jeseni preobdal z delom in uradnimi opravili. K temu pa je prišlo še prehlajenje na Novega Leta dan, ko je po svojej priljubljenosti mu navadi v parku drevesa sekal. V petek nato obhajal je svoj 73. god in je že vzprejemal goste; v nedeljo pa mu je prihajalo zopet slabije. Največjo skrb dela zdravnikom pomanjkanje spanja, kar se pri njem doslej ni opazovalo. Ta teden pa mu je že zopet odleglo in je upati, da mu bode nekaj dnij miru in pokoja povrnilo prejšnje zdravje.

Dopisi.

Iz Črnolija 11. januarja. [Izv. dop.] (Blagoslovljenje „šulvereinove“ šole). Dobro se še spominamo 2. dne vel. srpana m. l., dne toliko tragičnega, tako osodepolnega „der deputirten“ nemškega „schulvereina“. Prišli so nič hudega sluteči veselit se in občudovat čuda „deutscher bildung und veredlung auf dem vorgeschobenen posten“ na mavrsljej šoli. A kako so pač naleteli! Menili so prepričati se šolskega napredka, ondotnim prebivalcem priporočevati edino zveličalno nemščino, izraziti svoja srčna

Dalje v prilogi.

bil marsikatero slikarsko-pesniške podobe ter proizvel večino zlatih svojih poezij: na različnih mestih in o mnogovrstnih povódh vzpočela se mu je duši, kakor mi je pravil, ta in ona pesen. Jako me je ginilo, ko mi je povedal o postanku divne svoje pesni: „Pastir.“ Stojéčemu nek večer tu zgoraj na vzvišenem holmu in zročemu gori na severozapad, kjer se mej mogočnimi planinami dviga čestita glava gorostasnega Krna, „z večno zarjo obilita,“ — prišumeli so mu sami ob sebi iz duše elegično-tožeči stih:

„Tam góri, tam góri za tretjo goró
Planina dviguje v nebó se,
Iz dalje srce omedléva na njó
Obrača na njo mi okó se . . .“

Tu sem se nehoté bil obrnil zdaj tam gori na hribu in — pred strmečim pogledom razgrne se mi nepopisno veličastna seljanska slika: v dolgi nepretrgani verigi vrstili so se ondu na severnej strani mogočne planine proti zapadu. Ta na desno notranjski naš velikan Nanos, pred mano plešavi očak Čaven in njima ob vznožji prostira se krasna vi-

pa vska dolina, ki se tja doli proti Gorici razteza v prostorno ravan. Kakor tropi belih golobov, razsejana so razna sela po tej dolini. Tam gori v iztočnem kotu vzpenja se z nižave vrh loziškega zvonika; dalje sem doli stoji Št. Vid, ondu pod sivimi Nanosovimi pečinami prostira se vipavski trg z Gradiščem, dalje tam v kotu blišči se Vrhpolje, Budauje, Zapože; tu ob pročelji Čavna se leskeče krasni trg Ajdovščina, za katerim se skriva Šturje; meni na desno tu doli pod osojnim hribom so Velike Žablje in tu pod nosom razvaline sv. Križa; tam daleč, nekoliko višje od Ajdovščine v zavetnej jami tiči Lokavec; gori nad njim visoko pod Čavnom gleda v beli svet Štomaj in zopet nekoliko nižje greje se mej skalovjem Kamenje; še dalje proti zapadu na vzvišenem griči so Črniče, za njimi Osek z belo cerkvico gori na strmej osti, kjer se svet nagiblje v nižavo tja do Šenpasa, od koter ti pogled vzleti tja proti Gorici: njej na severnej strani dviga se sv. Gora in za njo cela vrsta plánin, mej katerimi so nekaterim glave pokrite s — sneženo kučmo; ali od Go-

rice doli proti jugozapadu širi se neprezirna — furlanska ravn . . .

Veselo pojóč hitel sem proti severu in mej bujnimi vrtovi, prepreženimi s košatmi brajdami dospel na široko državno cesto, kjer zagledam ne daleč ob Rebkovih hiši na nekem kamenu klasični napis: „A Camigna.“ Ob tem laškem kašipotu krenem gori po klanci mej oljskimi vrtovi v Kamenje. Tu me ob cerkvi iznenadi — blagozvočno petje, izpremljevano z glasovirom. Bil je skladnoglasen kvartet, pojóč Preširnovu podoknico: „Luna sije“ po — Hajdrihovem napevu. Držeč se Goethejevega nasveta:

„Wo man singt, da lass dich ruhig nieder,
Böse Leute haben keine Lieder,“

stopim v hišo, iz katere je zvenela pesen in tu me vzprejme z radostnim pozdravom jovijalni, umeteljniško prostosrčni g. — Hilarij Zorn, vrli „stnič“ sedanjemu porežkemu vladiki, pisatelj in — skladatelj. — Pevci, imejoči baš pevske vaje, pospravili so svoje „sekirice“, in veseli pogovori tekli so nam ob zlatorujni kamenjski kaplji okrog mize.

čutila pri kozarcu rujnega vinca in počivati na lavorikah svojega dosedanega truda, — a morali so jo popihati iz lastne, tako drago kupljene hiše, s svojim „sachverständigem J. g. Wuchse“ na čelu. Naj se izgovarjajo, naj tudi resnico zavijajo, kakor jim drago, **popolnoma dokazano in spričano** je, da so hoteli imeti šolsko skušnjo, in jo že tudi pričeli, — a bili so moteni v daljnem poslu po c. kr. žandarmeriji. Trdili so seveda, da so samo nameravali pogledati in preiskati šolsko poslopje, kako bi se dalo popraviti in zlepšati. In taka poprava zgodila se je za silo v minolej jeseni.

8. dne grudna m. l. (v praznik Marijin) imela bi se vršiti velika slavnost blagoslovljenja (!) in otvorenja (!) te „Schulvereinove šole“. A ne znamo, kaj je bil uzrok, da se slavnost tedaj ni vršila. V „Simovki“ bilo je neki celo čitati, da se je vršila. Drugje izgovarjali so se, da je bilo temu uzrok neugodno vreme. A menimo, da moramo iskati uzroka drugje. Pa naj bo temu kakor hoče, vsaj „preloženo še ni odloženo“, pravi pregovor.

Teja pričela smo se pred malo dnevi. Ker se je šola pričela že pred 15. grudnom, je torej niso mogli še le sedaj slovesno odpreti. Pač pa se je vršilo slovesno blagoslovljenje (!) minolo soboto (v praznik Sv. Treh Kraljev). Splošna navada je, da slovesno blagoslovljenje šol vrši se tudi s cerkveno funkcijo. Da tega zavetja muz ni blagoslovil katolišk duhoven je gotovo; ga je li blagoslovil kak protestantski pastor, ali judovsk rabinar, to zvedeti se nam doslej še ni posrečilo. A menimo, da ni bilo ni enega ni drugega. Pa kaj je takemu liberalnemu društvu tega treba; to je le navada pri priprostem kmetu, a ne „bei anständigen Leuten“ ljubljanskega buteljna. Tudi se šolsko leto splošno pričinja s sv. mašo in s klicanjem sv. duha. A ti „deputirten“ in njihovi varovanci in gojenci so baje že prerazsvitljeni in premodri, da bi potrebovali še višje pomoči. Sad tega bomo videli koncem leta; preverjenismo, da ne bo obilen. Sploh moramo javno in naravnost protestovati proti takemu ravnanju o tako imenitnih praznikih, s čemer ljudstvo odvrta, da zanemarja svojo sveto dolžnost in s čemer je uporabljajo za strankarske namene.

K tej slavnosti pripeljali so se „einige Herrn von Gottschee“ (to je že navada), — eksnadzornika prof. Linhartu baje ni bilo zraven, — in nekateri gospodje iz Črnomlja, ki so kri njihove krvi, ali vsaj duh njihovega duha.

Mej drugimi zastavami visela je ondi tudi črno-rumena, a menda bolj zavoljo lepšega; zakaj zastonj skušal bi se ogreti za našo preslavno in ljubljeno cesarsko rodbino s patrijotizmom društva, čegar udje tako radi škilijo v Berlin; pa tudi ta zastava je naglo zginila. Več dni pa je še visela, in morda še visi raz šolsko poslopje: ne trobojnica, marveč črno-rudeče-rumena zastava na najskraj-

Vmes pa so šumele divne, sladkozvočne melodije spretnemu našemu pianistu izpod genijalno gibčnih prstov — zdaj kakor blisketajoči biseri še gavo sem ter tja skakljaje, zdaj zopet kot otožni odmevi iz globine trpeče duše se valeči, da nam je pretreseno v prsih igralo srcé. In ko se je naposled ta glasovni prepir pomiril in so se krepki, polnoglasni akordi zlili v široko strugo majestozne himne, zažvenketale so čaše, pevci so se poslovili, midva z g. Hilarijem pa sva sedla na lahni voziček ter zdrčala po gladkej cesti proti Črničam.

Ondu naju je z odprtima rokama vzprijel velečastiti g. dekan. Najprej smo si ogledali stavbena dela nove cerkve, potem krasno dekanovo poslopje in naposled zbrali smo se v prostrani njegovi knjižnici; toda, če bi kdo mislil, da smo se isti večer bili ugloboili v sive knjige, temu ni da bi človek povedal, kaj ima dobrovoljni g. dekan zapečatenega v tistih tenkovratnih steklenicah, ki jih je bil razpostavil pred nami po mizi. In vendar nam tista vesela ura ni zbežala čisto brezkorstna minljivosti v naročje: dočim je g. dekan nakladal g. Hilariju celo breme dobrohotnih svetov za pot na — Dunaj,

nem fortu nemštva. Pač bi radi s tako kombinacijo občinstvo slepili in svoj namen prikrili. A kaj te tri barve značijo, znamo **pre-dobro**.

Pa ad rem! Prvi nazdravi došle goste mavrski učitelj g. Tomitsch. Potem nastopi c. kr. gimnazijalni vodja iz Kočevja gosp. Knapp. Kaj je ravno govoril, ne vem natančno, a kaj tako fulminantnega gotovo ni bilo, da bi zgodovina ne mogla utpeti njegovega govora. Za njim oglašil se je naš c. kr. okrajni zdravnik dr. Linhart, ter je govoril baje (?) nekako tako: „Večkrat bil sem uže na Mavrlu od kar sem tu, in nekako z žalostnim srcem opazoval, v kako slabem poslopju mora se zbirati mladina k pouku. Rad bi bil pomagati in sezidal šolo, ko bi bilo to v mojej moči. A našel se je mož, velikodušen g. Stampf iz Prage itd.“ Tako vsaj se trdi, da je govoril. Ali je bila tudi kaka govorica od zatiranega nemštva ali ne, zvedeli in prepričali se bomo že sčasoma.

Njegov govor bil je neki tako ginljiv, da so pričujoči Kočevjarji kar jokali. Se ve da večino tamošnjega ljudstva njegove besede niso mogle ganiti, ker jih ni razumelo. Tako je neka ženska, stopivša iz šole, navzočne vprašala, kaj da ti gospodje hočejo in kaj govoré. O ironija!

Da se je potem popivalo, napivalo in nazdravljalo na uspeh in rast semena, ki se je s tem usejalo, razume se samo ob sebi. Da mej „deputirten“ ni manjkalo g. Pirkerjevega „herzpinkerla“, nadzornika g. Spintreja, se zna.

Konečno še malo besed o dr. Linhartu. Ves čas, odkar se je ustanovil „Schulverein“, bil je on v resnici sila delaven ud in podpiratelj omenjenega društva; koliko si je pač pred nekaj meseci prizadeval, pridobiti si tu, osobito mej uradniki, podpornih udov; a revež je pri dotičnih osebah slabo naletel. Menimo, da je doslej ostal jedini ud in podpornik tega društva, ako se mu v najnovejšem času ni pridružil iskren prijatelj. V poprejšnjem času bil je še nekako prijazen in uljuden do slehernega. A zadnje dni postal je vsled raznih slučajev že popolnoma nestrpljiv. Bere se mu že na obrazu strast in jeza, in tako rekoč kar grize okolu sebe. Zato menili smo javno obširnejše osvetliti njegovo delovanje v našem okraju. A ker nam je sreča bila vendar tako mila, da ga zgubimo, jednega izmej najzagriznejših nasprotnikov našega naroda v malo dneh, ker je prestavljen mej svoje rojake v Kočevje, rečemo samo to: V svojej prihodnji službi naj skuša, da bo dolžnosti svojega stanu vestneje opravljal, in naj ne ukazuje drugim, kako se imajo ravnati, naj poprej pomete pred svojim pragom, potem še le pred pragom bližnjega.

Sploh pa ne moremo posebno čestitati kočevsko-ribniškemu okraju k tej prestavi. Prav

kamor je baš odhajal, razkazoval mi je g. kaplan Čigon bogati svoj zaklad umeteljskih spominkov na potovanje v — Rim, odkoder se je bil vrnil nedavno . . .

Solnce je že bilo vzplavalo za italijanske planine, ko smo si segli v roke ter se razšli vsak na svoj kraj.

Isti večer sem obiskal še svojega tamošnjega znanca, g. Struana, iskrenega narodnega učitelja, ki je izboren veščak v nežnem lesorezji. . . Dolgo sva se sprehajala ondu po širokaj cesti gori in doli, razglabaje misterijozno uganko — hipohondrije, katere sva si oba precejšen delež samokrivo prisedela. Nad nama pa se je razlivala po vzduhu in po planinah zlata večerna zora in lah nokrihi brošči brneli so nama okrog glav. . . Omenjenega problema pač nisva razvozljala in — hipohondrija naju še danes tlači oba! . . .

Drugo jutro ponesel me je legak koleselj po belej cesti mej plodovitimi njivami in bujnozelenimi vrtovi v dolgo zaželjeno „avstrijsko Nizzo“ — Gorico.

bi bilo, ko bi se mi motili, a menimo, da se ne bomo. —

Sicer pa „promoveatur, ut amoveatur“.

Iz Kamnika 12. jan. [Izv. dop.] (Volitev čitalničnega odbora. — Občni zbor.) Kakor po navadi, sklical je tudi letos naš občesposlovani g. dr. Samec, predsednik tukajšnje Čitalnice na večer Sv. Treh Kraljev občni zbor Čitalnice, da se voli za to leto nov odbor. V ta namen zbralo se je v čitalničnej dvorani nenavadno mnogo udov. Pevsko društvo „Lira“, katero je bilo skoro polnoštevilno navzočno, otvorilo je zborovanje z nekaterimi krasno ubranimi pesnimi. G. predsednik v svojem nagovoru omenja, da Čitalnica v Kamniku obstoji že 16 let in ob kratkem naslika tudi njeno zgodovino. Njegov simpatični govor bil je vsem jako dovoljen. Zaradi mnogih zaslug, katere si je za časa njegovega poslovanja kot predsednik Čitalnice pripobil, ga tudi navzočni udje jednoglasno zopet volijo predsednikom. Zatem je sledilo blagajnikovo in tajnikovo poročilo. Iz poročila slednjega povzamemo, da je štela Čitalnica v pretečenem letu 67 udov; dramatičnih predstav napravila je pet in razen tega več drugih veselíc. Odbor se je sledeče konstituiral: G. Julj Polec, podpredsednik; g. Ivan Stelé, blagajnik; g. Ivan Pujman, tajnik; gg. dr. Karol Schmidinger, Josip Potokar, Anton Janežič, Franjo Prohinar, Alojzij Medved; namestnika: g. Valentin Burnik, kateremu se je tudi izročilo oskrbovanje čitalnične biblijoteke, in g. Jarnej Čenčič.

Na predlog g. predsednika imenuje se za Čitalnico velezasluzni g. Ivan Nabernik, c. kr. okrajni sodnik v Ljutici, jednoglasno častnim članom. Pri veselici se tudi ni pozabilo koroških Slovencev. Nabralo se je mej gosti za osem iztisov časnika „Mir“.

Pri prvej seji novega odbora se je mej drugim tudi sklenilo, da se odlični krogi iz Kamnika, kateri doslej še niso bili čitalniški udje, povabijo, naj bi izvolili pristopiti k Čitalnici, kar so že nekateri tudi obljubili. Odbor tudi sprejme predlog, da bi se za Čitalnico izbrala od sedanje primernejša soba, v kateri bi se mogli čitalnični udje vsaj jedenkrat v tednu shajati, ker bi se s tem nekako bolje društveno življenje okrepčalo. Pevskemu društvu „Lira“ se pripusti poraba čitalniških prostorov za pevske vaje brezplačno, ker omenjeno društvo vsikdar pri čitalniških veselících radovoljno sodeluje. Slednjič se zaradi mnogih zaslug sprejmeta kot čitalniška uda g. Franjo Stelé, pevovodja „Lira“ in g. Josip Filec, vodja godbe.

Nadjamo se, da bode naša Čitalnica, ognjišče tukajšnjega narodnega življenja, v bodoče v svojem koristnem delovanju še bolje napredovala, nego sedaj, da se bode postavila lahko v prvo vrsto narodnih Čitalnic na Slovenskem! Bog pomoz!

Domače stvari.

— (V včerajšnji seji mestnega zbora) sklenil se je mestni proračun za l. 1883. v štiri ure trajajočej seji. Po nasvetu finančnega odseka nastavljal se bode po g. županu Grasselliju oglednik mestnih del z mesečno plačo 75 gold. in zagotovilom remuneracije, ako se bode prištedilo pri mestnih delih še kaj več ko zdaj. Nemškutarski odborniki dr. Suppan, dr. Schaffer, Dežman in Lassnik so posebno naskakovali v preteklem letu prihranjeno svoto pri mestnih delih, ki iznaša nad 7000 gl., a dokazati niso mogli ničesa. Videlo se je, da jih varčno gospodarstvo in štedenje narodne večine mestnega zbora jako ženira, a pomagati si niso mogli z argumenti, teda; so le govorčili. Nemškeje protestantskeje šoli v Ljubljani se kot strogo konfesionalnej in privatnej ni več dovolila navadna prejšnja letna podpora 150 gl. Dežman se je nekoliko potezal za njo, a njegov „govorček“ bil je jako skromen in brez učinka. Obširneje poročamo.

— (Vabilo) k prvi letošnji Besedi s plesom, katero priredi šišenska Čitalnica v nedeljo 14. januarja 1883. v prostorih Koslerjeve zimске pivarne. — Spored: 1. * * * „Lunica“, svira vojaška godba. — 2. Titl — „Ouvertura“, svira vojaška godba. — 3. Hajdrih — „Sirota“, možki zbor z alt solo.

Vsaki dan
frišni pustni krapki
 v pekariji Ivana Foederla v Lingarjevih ulicah.
Vsaki četrtek in nedeljo (10-3)
presen Grahamov kruh.

Z zelo ugodnimi pogoji oddaje se zaradi družinskih razme takoj jako dobra (8-2)
trgovina z mešanim blagom
 na izredno dobrem trgovišču v zelo obljubenem trgu **Spodnje Štajerske**. Pismena vprašanja naj se blagovoljivo obratiti na upravnništvo „Slov. Naroda“ z znamko št. 100.

Hiša na prodaj!
 V Kranji, na Savskem predmestju h. št. 28 in 1/2, de-lež polja v **Brezji** je iz proste roke za prodati, ugodna plačila in cena se izve pri
Valentinu Sušnik-u
 v Škofjej Loki.

Ustanovljeno **1863.** **Le pri Ed. Witte-ji, Dunaj!** Ustanovljeno **1863.**
 Stadt, verlängerte Kärntnerstrasse Nr. 59.

Jeden milijon
 kotiljon-ordnov.
 Plesni redi z znamenji za vojaška, veteranska, pevka, strelska, in požarno brambena društva, trgovino in obrt, umetnike, sport na ledu, kmetijstvo itd.
 Fini zlate-briljantni ordni, 100 kosov za 80 kr., gld. 1, 1.50, 2; zelo fini briljantni in kromični ordni, 100 kosov za gld. 4, 5, 6; zelo fini ženski crpe-ordni gld. 4, 5, 6, 8, 10, dalje gld. 12.50, 15 do 20 za 100 kosov.

Plesni programi, prosti, 100 kosov gld. 1, elegantnejši gld. 3, fini, 100 kosov gld. 5, najfinjši gld. 6.
Zametne maske 10, 15, 20 kr., atlas 40, 50 do 75 kr.
Norske kapice, sortirane, — 10 kosov.
 Št. I. II. III. IV. V.
 60 kr., gl. 1, 1.50, 2, 3, v enovelpi, 25 kosov, gld. 1.50, 2.50, fini gld. 5.
Norska znamenja, 10 kosov 50 kr., gld. 1, 2-5.
Norsko orodje, 10 kosov 50 kr., gld. 1, 2-5.
Nosovi, 1 kos 6, 8, 10, 15 do 30 kr. — **Odborniška znamenja,** bel ali barvan atlas, 5, 10, 20, 30 in 50 kr. — **Kotiljonski lampijoni,** s svečami in paličami, 12 kosov gld. 3.
Partija živalskih mask, nasadnih glav, karikatur, politične osebe, 10 kosov izbranih, gld. 1, 1.50, 3, 4, in višje. — **Živalski kvartet,** z notami gld. 4.50. — **Hladilne maske** z drata, polovične 50 in 90 kr., cele gld. 1 in 1.80 za jedno.
Snežene kepe za bombardiranje v plesni dvorani, tucat 50 kr., večji gld. 1.

Najnovejše Cotillon-toure
 z navodom. — Vsaki je arrangeur. — 150 sort po 30, 50, 75 kr., gld. 1, 1.50, do 2.50. Krasne toure po gld. 4, 5, 6, do 8. — Tako tudi velike šaljive toure, pri katerih gospodje plešejo napravljene kot: vreča moke gld. 1.20, 1.80; vinske sklenice gld. 2.50; sladkorni klobuki gld. 2.50 in 4; karte gld. 4 možje iz snega gld. 4; otroci, poljski židje itd. Potem veksirna palica gld. 1.80. Nova Papageno-toura gld. 6. Grozdi Jozue (12 parov) gld. 2.50. — Effect-tourea: nane in mnihi gld. 6. — Novo, elegantno, decentno: Amor kot cotillon-arrangeur gld. 3.60. Toura s čepicami gld. 1.50 do 3, s sneženimi kepami gld. 1 itd.

Ordni od kovine
 posrebreni, pozlačeni ali pa fino emajlirani, 50 izbranih kosov gld. 1, 2, 4 do 5; najfinjši veliki križi, ordni Maltezerjev z veržicami, 50 izbranih kosov gld. 8, 10, 15 do 17.

Cotillon-ordnov v sortimentu
 vsaki s finim crēppom in briljantnim ordnom.
 I. Sortiment št. 0 gld. 1, št. I gld. 1.50, št. II gld. 2, najfinjši št. III gld. 2.50, št. IV gld. 3, št. V gld. 4, jako fini št. VI gld. 5, št. VII gld. 6.50, št. VIII gld. 7.50, št. IX gld. 10, št. X gld. 15.
Kotiljonske cvetke, šopki, zelo elegantni, 25 kosov gld. 1.25, 1.75, 2.50.
Velika juks-tombola
 obstoječa iz 57 kosov raznih stvarij, mej temi efektne, glavni in postranski dobitki, vkup gld. 10.60.
Karte za tombolo z udarjenimi številkami, 100 kosov gld. 2.50.
 Razen tega plesne potrebe, kot: pahalnice, lišp, zavratniki, parfum, puder itd. v zalogi.
 Ponarejeni dijamanti izvrstno izdelani. Uhani in broche od gld. 2.50 do 5. Gumba ā gld. 1.50.

Vožne liste
 nemske in nemško-slovenske pripravoča po nizkej ceni
„NARODNA TISKARNA“
 v Ljubljani.

Zdravilstveno parfumerijsko blago.
 Anatherinova ustna voda a 60 kr., Zobni prašek a 40 kr. priznana kot najboljša sredstva za čiščenje ust. — Pučra za dame, bela in rožna, izdelana iz najfinjše rižne moke, prav neškodljiva za kožo, v zavtikih ā 10 kr. in v škatljicah ā 40 kr. **Esprit de Essbouquet, Heliotrope, Reseda, Violette** za parfumovanje perila, robecev itd., v elegantnih miniatur-flaconih s kovinskim zaporom ā 40 kr. za komad. **Glycerin-Crème,** posebno vspešna pri razpokanih ustnah in praskah po roki, 1 flacon 30 kr. **Kačilni papir,** vžgan v sobi razširja prijeten duh, 1 zavitek 10 kr. **Toaletno mešeno-glicerinsko milo** od Sarga, 1 kos 30 kr. **Mandeljni otrobi,** rabljeni mesto mila, store kožo nežno, fino in mehko, 1 zavitek 10 kr. — vse to prodaje in razpošilja
G. Piccoli,
 lekarnar „pri angelji“ v Ljubljani na dunajski cesti.

Eduard Witte, Dunaj.
 Naslov telegramom: Eduard Witte, Wien.
 Razpošilja se s poštnim povzajem. — Cenilniki o tourah, šaljivih stvarih itd. gratis. (25-1)

Razprodaja.
 Pletenine, gamaše, nogovice, robci, rokavice, tricot-jopiči, kijklje iz filca, iz flanela in barhanta, zapestnice, ovratniki, zavratniki, najboljši francoski moderci, vezenine, čipke, trakovi, zavesni čopi, riš, baržun, pliš, atlas, tafet in vse v to stroko spadajoče blago.
 Naročila se takoj popolno izvrše. Naposled prodadé se **police** in se dá prodajalnica v najem.
 Z odličnim spoštovanjem
Ana Šinkovio,
 Mestni trg.
 (729-10)

Dosežena ozdravljenja
 jetične bolezni, občne slabosti, slabega prebavljenja in teka, kašlja, bolezni v grlu, želodci, prsni in plučah z **Ivan Hoff-ovimi** sladnimi preparati, z jedino pravim **Ivan Hoff-ovim** sladnim zdravstvenim pivom, sladno zdravilno čokolado in sladnimi bomboni, kateri preparati so dobili že 58 odlikovanj; jedino pravi in zdravilni le, če so v modrem papirji in če imajo na znamki izumiteljevo sliko.

C. kr. dvornemu založniku glavnih suverenov Evropskih, gospodu **Ivanu Hoff-u**, kr. komisijskemu svetovalcu, posestniku zlatega križca za zasluge s krono, vitez visokih pruskih in nemških redov, na Dunaji; tovarna: **Grabenhof, Bräunerstrasse 2, comptoir in fabriška zaloga: Graben, Bräunerstrasse 8.**

Vaše blagorodje! Berlin, 31. oktobra 1882.

Ko se najiskrenejše zahvalujem izumitelju **Iv. Hoff-ovih** sladnih izlečkov, evropsko slavnemu dvornemu založniku mnogih vladarjev, **Iv. Hoff-u** v Berlinu, storim to zato, ker mi je z njegovo srečno iznajdbo sladnega zdravilnega piva rešil življenje. Jedno leto je že temu, da sem občutil v prsih neko težo, ki me je hotela končati. Vedno opasneje mi je bilo. Ko se je moj zdravnik vsestransko trudil olajšati mi trpljenje, svetoval mi je slednjič, da naj opustim vsa doslej uporabljena zdravila in da naj poskusim s sladnim izlečkom **Iv. Hoff-ovim**. Prav z upadlim upanjem pričel sem z navesetovanimi zdravili.

Pa jedva je preteklo mesec dnij, ko je bil že moj život kar izpremenjen; novo življenje mi je vzhajalo, občutil sem nepopisljivo olajšanje, kakor nikdar mej svojo dolgotrajno boleznijo. Naravno, da sem nastavljal zdravilo. — Hvala Bogu, sedaj sem zdrav! Poleg svojemu zdravniku zahvaljujem se le **Iv. Hoff-u** za svoje zdravje. Naj bi še dolgo dolgo časa deloval v prid trpečemu človeštvu!

W. Ziegenbein, zasebnik, Unter den Linden 78.

Cene pravemu Iv. Hoff-ovemu sladnemu zdravilnemu pivu: 13 steklenicam 6-06 gld., 28 steklenicam 12-68 gld., 58 steklenicam 25-48 gld. — Od 13 steklenic više prosti dovoz v hišo. **Posiljano izven Dunaja:** 13 steklenic 7-26 gld., 28 steklenic 14-60 gld., 58 steklenic 29-10 gld.; 1/2 kile sladne čokolade I. 2-40 gld., II. 1-60 gld., III. 1 gld. (Pri višjih množinah rabat.) — **Sladnih bombonov zavitek** 60 kr. (tudi 1/2 in 1/4 zavitka). **Izpod 2 gld. se ničesa ne razpošilja.**

Glavne zaloge v Ljubljani: P. Lassnik, trgovec; v **Celji:** J. Kupferschmied; v **Mariboru:** F. P. Hollasek; v **Goricu:** G. Christofoletti; v **Reki:** N. Pavačič; v **Pljuji:** J. Kasimir, V. Sellinshegg; v **Trzinu:** E. Reitharek in pa po vseh večjih lekarnah po deželi. (26-1)

C. kr. konc.

Korneuburški živinski prašek
 za konje, govedo in ovce
Frana Iv. Kwizde v Korneuburgu,
 c. kr. dvornega založnika in okrožnega lekarnarja.

V konjušnicah Nj. Veličanstev kraljice angleške in pruskega kralja, cesarja Nemčije in mnogih visokih oseb z izredno dobrim vspehom uporabljen ter odlikovan s kolajnamu v Londonu, Parizu, na Dunaji, v Monakovem in Hamburgu.

Ta prašek rabi za pičo pri rednem pokladanju vsled dolgoletne izkušnje pri slabem teku, pripuščanju krvi, za poboljšanje mleka, kot preservativ za težave pri dihanju in prebavljenju, podpomore močno, da se živina ubrani kužnim boleznim in brani živino pred bezgavkami in ervienjem.

Ocena korneuburškega živinskega praška že leta 1857 po **dr. Grüll-u**, kr. živinskem nadzdravniku vladinega okrožja v Vratislavi.

Na zahtevanje mnogih ekonomov in lastnikov živine poskušal in uporabljal sem v **okrožni lekarni v Korneuburgu na Spodnjem Avstrijskem izdelovanju živinski prašek** že več časa pri raznih domačih živalih in raznih boleznih, in torej zamorem taistega priporočati

pri **konjih** ko preservativni in zdravilni lek pri bezgavkah, davici, želodčni mrzlci, proti influencam pri raznih kréh in krvavo vodo;
 pri **govedi** proti **kroničnemu neprebavljenju**, napihovanju, želodčnemu kašlju, zabasanju in pa proti modro postajajočemu mleku. — Ravno tako izkazal se je koristnim za ovce pri zgostitvi krvi.

To potrjujem s tem na zahtevanje po pravici in resnici.
 Vratislava 14. marca 1857.
Dr. Grüll,
 kr. živinski nadzdravnik deželne okrožja.

Da je z matico do besede soglasno, potrjuje
 Vratislava.
 Predstojni urad vladinega okraja:
 (L. S.) **A. Raimann,**
 okrajni predstojnik.

Izvirno pravi se dobiva: (615)
 V Ljubljani: W. Mayr, lekar; J. Swoboda, lekar; H. L. Wencel. V Loki: Karol Fabiani, lekar. V Celji: A. Marek, lekar; J. Kupferschmied, lekar; Karol Krisper; Fran Janesch, V Krškem: F. Böhmshes, lekar. V Kranji: Karol Savnik, lekar; Karol Puppo. V Trzinu: Otto Maly, lekar. V Wietingu: W. König.

Razem teh so zaloge v vseh mestih in trgih v kronovinah, katere se časih po listih oznanjajo.

Da se ogne ponarejtvam, prosim, da se pazi na to, da ima vsaka etiketa moj podpis rudeče barve.

Kdor mi ponarejalca moje zavarovane znamke tako skaže, da ga morem tožiti, dobi do 500 gld. nagrade.

Joh. Trautwein
 F. W. Hoff-Lieferant

500 zlatov

plačam onemu, kdor pri vporabljanji

Kothejeve zobne vode

I steklenica 35 kr., še kedaj čuti zobne bolečine ima iz ust duh.

J. G. Kothe.

umirov. dvorni založnik v Mödlingu pri Dunaji, vila Kothe.

(144-46)

V Ljubljani dobi se jedino le pri lekarji **Jul. pl. Trnkočiji** in v vseh lekarnah, droguerijah, parfemerijah, prodajalnicah galanterijskih rečij itd. na Kranjskem.

Nujna prošnja!

Povodom končnega letnega obračunavanja prosim najljubljene vse tiste **privatne stranke**, pri katerih se nahajajo še prazne

siphon-steklenice,

da mi jih blagovolijo **takoj nazaj poslati**. Častiti gospodje **krčmarji**, kateri jemljejo siphon pri meni, naj bodo blagohotno pripravljene s **siphon-steklenicami** in kakimi **siphonskimi glavicami** za bodočo revizijo, katero bom v kratkem opravil. (11-3)

Z odličnim spoštovanjem

Gustav Fischer.

Kotiljonske

rede, toure, čepice in klobuke, prve po 20 kr. do 3 gld. za dvanajstorico, priporeča v velikej izbiri (22-2)
J. Giontini v Ljubljani.

V novič bistveno znižane cene!

KAVA

izvrstne kakovosti po pravi engros-ceni, iz znane razpošiljalne trgovine

Robert Kap-herr, Hamburg.

v vrečkah po 4³/₄ kilo prave vsebine (ne brutto 5 kil za netto-težo) z všteto poštarino in zamotanem po poštnem povzetju: Avst. vr.

Rio, močen	gld. 3 25
Domingo, okusen	" 3.60
Santos, jako močen, lep	" 3.75
Java, svetlozelen, droben, močen	" 4.10
Cuba, temnozelen, jako droben, močen	" 4.45
Java II., zlatorumen, jako droben, omleden	" 4.20
Java I., zlatorumen, jako fin	" 4.60
Perl-Mocca, fin, zdaten	" 4.75
Ceylon, modrozelen, plemenit	" 5.30
Ceylon, Perl-, izredno fin	" 5.40
Menado, jako finega okusa	" 5.85
Mocca, pravi arab., lepodišeč	" 6.45

Priporočila se zmes: Ceylon, Perl z Javo I. — Vse čiharne vrste kave so preračunane in izbrane, tedaj proste prahu in črnih zrn. — O realnosti mojih pošiljatev dobivam sleherni dan najpohvalnejša priznanja. (732-8)

Neposredni kup — največja varčnost!

V najem se daje gostilna in kavarna

v ljubljanski Čitalnici

s steklenim salonom, vrtom, kegliščem, stanovanjem in dr.

od sv. Jurija 1883.

Oglase sprejema odbor do **1. marca t. l.** Plačilni pogoji in vse razmere so za gostilnično obrt in kavarno **prav ugodni.** (16-4)

Le jedenkrat

podaje se tako ugodna prilika, da si za **polovico** prave cene omisli vsako izvrstno uro.

Velikanska razprodaja.

Politične razmere, ki so nastale v vsej Evropi, zadele so tudi Švico; vsled teh razmer se je na stotine delavcev izselilo, tako da je obstanek tovarn jako dvomljiv. Tudi največja fabrika za ure, katero smo mi zastopali, se je zaprla začasno, ter nam je zaupala prodajo svojih ur. Te tako zvane **Washingtonske žepne ure** so najboljše ure vsega sveta, koje so izredno elegantno gravirane in giljoširane ter so ameriškega sistema.

Vse ure so natanko reparirane ter **garantujemo za vsako uro pet let.**

V dokaz gotovega jamstva in stroge solidnosti, prevzemamo s tem dolžnost javno, da vsako nep-istoječo uro nazaj vzamemo in z drugo zamenjamo.

1000 komadov remontoir žepnih ur, katere se pri kozici navijajo brez ključa, s kristalnim okrovom, **izredno natančno** regulovane; razen tega so tudi elektrogalvanično pozlačene, z verižico, medaljonom itd., preje jeden komad gl. 25, zdaj le gl. 10.20.

1000 komadov krasnih ur na sidro (ankeruhr) od srebrnega niklja, tekočih na 15 rubinih, z emailiranimi kazali, kazalom za trenutke in kristalnim ploščnatim steklom, **natančno na sekunde** reparirane; preje jeden komad gl. 21, zdaj samo gl. 7.25.

1000 komadov ur na valje (cylinder-uhr) v giljoširanih okrovih od srebrnega niklja, s kristalnim ploščnatim steklom, tekočih na 8 rubinih, fino reparirane, z verižico, medaljonom, in baržunastim etuijem, preje gl. 15, zdaj le gl. 5.60.

1000 komadov ur na sidro (anker-uhr) od pravega 13lotnega srebra, **odobrenega od c. kr. denarnega urada**, tekočih na 16 rubinih, razen tega tudi električnim putem pozlačene, fino regulirane. Vsaka taka ura stala je preje gl. 27, zdaj pa samo gl. 11.40.

650 komadov ur za dame od pravega 13lotnega srebra, **odobrenega od c. kr. denarnega urada**, tekočih na 8 rubinih, elegantno in najfinerje pozlačene, pridjana je tudi benečijanska vratna verižica; preje je stal jeden komad gl. 28, zdaj pa samo gl. 15.

1000 komadov Washingtonskih remontoir žepnih ur, od pravega 13lotnega srebra odobrenega od c. kr. denarnega urada, pod najstrožjim jamstvom na trenotek reparirane, s kolesjem od niklja, tako da nij treba teh ur nikdar popravljati. Pri vsakej uri dá se zastoj tudi jedna urna verižica, medaljon, baržunasti etui in ključ; vsaka taka ura stala je preje gl. 35, zdaj pa neverjetno samo gl. 16.

1000 komadov ur za dame od pravega zlata z 10 rubini, preje gl. 40, zdaj gl. 20.

1000 komadov remontoir ur od pravega zlata za gospode ali gospé, preje gl. 100, zdaj gl. 40.

650 komadov ur za stene v finem email-okviru in z bilom, reparirane; preje komad gl. 6, zdaj samo gl. 3.75.

650 komadov ur z ropotcem, fino regulovane, dajo se rabiti tudi na pisalni mizi, preje gl. 12, zdaj le gl. 4.80.

Pri naročilih za ure z majatnikom (pendel-uhren) priloži naj se tudi mala svota.

Naslov:

Uhren-Ausverkauf

der

Uhrenfabrik Fromm,
Wien, Rothenurmstrasse Nr. 9,
Parterre. (28-1)

58krat odlikovano. Ustanovljeno leta 1847.

Ivana Hoffa zdravstveno pivo iz sladnega izlečka

proti oslabiljenju, siromastu na krvi, kakor tudi najboljšo sredstvo rekonvalescentom od vsake bolezni.

Ivana Hoffa koncentrirani sladni izleček

za na prsih in plucih bolne, za zastarali kašelj in neudho.

Tisoč priznanj iz vseh delov sveta je najboljši dokaz zdravstvene vrednosti Ivan Hoffovih sladnih prejaratov.

Najnovije zahvalnice.

G. Ivanu Hoffu, izumitelju po vsem svetu razširjenih preparatov iz sladnega izlečka, dvornemu založniku skoro vseh suverenov, Dunaj, I., Graben, Bräunerstrasse št. 8. Tovarna: Grabenhof št. 2.

Sadno pivo in sladna čokolada me je naglo in popolnem ozdravila od bronhialnega katara. Sladni bomboni jako dobro delujejo. Jaz nadaljujem sedaj ta lek, da se ohranim uplivo slabega vremena; zato rečem, da mi pošljete št. 28 sklenic zdravstvenega piva iz sladnega izlečka, 5 zavitek sladnih bombonov in 2 zavitka sadne čokolade. Podpišem se Vas hvaležna in udana

Marija baronica du Mont, rojena grofica Batthyany.

Hitzing pri Dunaji, v aprilu.

Službeno pričevalo o uporabi pravih pravih Ivan Hoffovih zdravstvenih tehničnih preparatov iz sladnega izlečka od strani c. kr. garnizijske bolnice v Zagrebu št. 23 ter ob opazovanem zdravstvenem učinku Hoffovega zdravstvenega piva iz sladnega izlečka in Hoffove sladne čokolade. Oba izdelka pokazala sta se kot izvrstna zagotavljalca sredstva pri rekonvalescenci in pri bolnikih na katari in razdražljivosti dihalnih organov in za prebavljenje; čokolada pa najboljšo nadmestuje kavo pri oseh, kateri jo zaradi razdraževanja ne smejo piti. Čokolada postala je dotičnim jako priljubljen zajutrek, kar se potrjuje na podlagi opazovanja.

Dr. Kaiser,

polkovni in oddelka zdravnik.

Dr. Ischitz,

polkovni nadzdravnik.

Glavne zaloge v Ljubljani: Peter Lassnik, H. L. Wenzel, Mih. Kastner.

lekarinar; v **Reki:** G. Catti, lekarinar; v **Trst:** lekarinar J. Seravalle in F. S. Prinz.

Cene v Ljubljani: Zdravstveno pivo iz sladnega izlečka: 1 steklenica 56 kr., 13 sklenic 6 gld. 72 kr., 28 sklenic 14 gld. 58 sklenic 28 gld. — V zavitku iz Ljubljane: 6 sklenic 3 gld. 82 kr., 13 sklenic 7 gld. 32 kr., 28 sklenic 14 gld. 60 kr. — Koncentrirani sladni izleček 1 steklenica 1 gld., 1/2 sklenice 60 kr. — Čokolada iz sladnega izlečka za prsa po 60, 30, 15 in 10 kr. za zavitek; pri večjem naročilu popusti se v cenah. (791-5)

Ivana Hoffa bomboni iz sladnega izlečka za prsa. Ivana Hoffa koncentrirani sladni izleček.

Pravi Hoffovi bomboni iz sladnega izlečka so le v modrem zavitku.